

Kerstnacht: 24 december 2025-Mariakerk

Jesaja 9,1-6 en Lucas 2, 1-14

VERKONDIGING

Een bewogen jaar 2025 hebben we bijna achter de rug. Verkiezingen met een uitslag waarmee maar moeilijk een regering gevormd zal kunnen worden. Rampen vanwege natuur en menselijke falen met zoveel droefheid als gevolg. Met een verborgen agenda wordt vrede beloofd. Door havikken zonder barmhartigheid wordt vrede opgelegd. Wereldwijd lappen leiders menswaardige normen en waarden aan hun laars. Persoonlijk gewin voert de boventoon. Een bewogen jaar waar we met grote regelmaat geconfronteerd werden met allerlei spanningen in de wereld, die een gelukkige toekomst voor iedereen zwaar onder druk zetten.

Kerstmis anno 2025: in onze moderne samenleving lijkt de kerstgedachte in de vergetelheid te raken. Kerstmis is het feest van uiterlijke schijn geworden in plaats van een feest van innerlijke bezinning en beschaving. Kerstmis is een beetje kermis geworden. Economisch gaat het in grote lijnen voorspoedig, maar we bevinden ons wel in een morele crisis.

Individualisering en verharding van de maatschappij laten hun sporen na. Er wordt wel gezegd dat vroeger alles beter was. Dat is natuurlijk niet waar. Wetenschap en techniek hebben ons veel goeds gebracht. Meer en meer grijpen we nu naar AI alsof dat voor al onze vragen een oplossing kan bieden. Maar de onderlinge solidariteit, verbondenheid en het fatsoen zijn we kwijt geraakt, hoe kortstondige acties als serious Request daarbij overigens geweldige uitzonderingen zijn. En we hebben het met z'n allen juist zo hard nodig om er weer een gezonde, respectvolle samenleving van te maken.

In deze heel concrete situatie vieren we weer kerstmis. In het donkerste getijde van het jaar – midden in de winternacht - zoeken mensen elkaar in grote getale op. Sommigen hebben een jaar met verdrietige en donkere dagen achter de rug, en dat maakt de dagen van kerstmis tot een extra moeilijke hobbel.

Jesaja – onze getuige van zoveel eeuwen geleden – ziet het volk dat rondwaalt in het donker groot licht aanschouwen. In dat visioen gaat het over de schaduw van dood, geweld, bloed, onderdrukking: de donkere kant. Het is de werkelijkheid; het zijn gegeven feiten. En ook al verlangen we nog zo naar licht of lichtpuntjes, je ontkomt niet aan het donker, je moet er doorheen, het uithouden, het er soms lange tijd mee doen. 'Donker en duisternis zijn onontkoombaar', zegt nagenoeg iedereen die het aan den lijve heeft meegemaakt, en dat zijn er velen.

In deze nacht gaat het over licht dat in het donker zit en dat voor degene die het zien kan en wil en mag, zichtbaar wordt, gaat schijnen.

Het goede nieuws mochten we zojuist vernemen via woorden uit het Lucasevangelie: een kind, pas geboren, onder barre omstandigheden, gewikkeld in doeken, neergelegd in een voederbak. In het verhaal van deze nacht valt te horen over harde macht en brute achteloosheid, over uitgestoten worden en ver – wachten in de nacht.

In deze nacht van duisternis en rond grauwe dagen vinden we warmte bij het oude verhaal, bij elkaar en bij overbekende liederen. We vieren een bijzonder geheim en we weten heel goed dat het geheim niet zit in mooie beeldjes en betoverde lichtjes.

Kerstmis is het feest van het weerbarstige geloof tegen 'bierkaaien en journaals' in, dat het licht, het nieuwe leven, niet te vernietigen is. Nog steeds zoeken we iedere dag opnieuw, naar dat licht, die vrede in de wereld, in onszelf. En dat lijkt ieder jaar moeilijker te worden.

Nog steeds krijgen we geen rust met dat voortdurende waanzinnige oorlogsgeweld in diverse delen van de wereld.

Wanneer er uitgerekend ook met kerstmis verwezen wordt naar de grote uitdagingen waarvoor we vandaag staan, dan is dat niet om een negatief beeld op te hangen van onze tijd. Bij velen leeft immers het besef dat we niet passief mogen toekijken. Dat we niet onverschillig mogen zijn. Dat vrijheid niet mag worden gereduceerd tot mijn individuele vrijheid. Niemand leeft toch immers voor zichzelf alleen. Wij hebben elkaar nodig, wij zijn verantwoordelijk voor elkaar. Zonder solidariteit blijft vrijheid uiteindelijk leeg en zonder zin. Juist dat besef kan ons helpen om kerstmis goed te vieren. Want het brengt ons in herinnering dat God naar ons is toegekomen, dat hij niet onverschillig is, maar zo solidair, dat hij mens is geworden zoals wij. God heeft ons broze bestaan gedeeld en ons getoond wie hij is en wat zijn bedoelingen zijn. Niet op de wijze die wij spontaan van God zouden verwachten. Hij deed het in de gestalte van een kind. In de gestalte van een vreemdeling die niet wordt aanvaard. We mogen geen muren optrekken en onze deuren sluiten. Anders dreigt het koud en kil te worden. Een harde wereld, elk voor zich, onverschillig voor hen die buiten staan. Laten we zoals de herders met een groot en ruim hart naar dat kind toegaan en in alle eenvoud erkennen: daar ligt onze redding. Laten we de moed hebben om het kind van Bethlehem aan te kijken en het beste in ons naar boven laten komen. Mag het aan u, aan mij gebeuren Ik wens u Zalig Kerstfeest.

Pastor Denis Hendrickx o.praem.